

UNCITRAL SUTAIKINIMO REGLAMENTAS

Reglamento taikymas

1 straipsnis

(1) Šis Reglamentas taikytinas sutaikinamajam sureguliuvimui ginčų, kylančių iš sutartinių, su jais susijusių arba kitokių teisinių santykių tais atvejais, kai šalys, siekdamos draugiško jų sureguliuavimo, susitarė tam pasinaudoti šiuo UNCITRAL Sutaikinimo reglamentu.

(2) Šalys gali bet kada susitarti netaikyti arba pakeisti bet kurią šio Reglamento taisyklę.

(3) Jeigu bet kuri šio Reglamento taisyklė prieštarauja įstatymo normai, kurią šalys negali pažeisti - taikoma įstatyminė norma.

Taikinamosios procedūros pradžia

2 straipsnis

(1) Šalis, inicijuojanti taikinamąją procedūrą, siunčia kitai šaliai rašytinį kvietimą dėl susitaikymo, vadovaujantis šiuo Reglamentu, glaustai nurodydama ginčo esmę.

(2) Taikinamoji procedūra pradedama, kai kita šalis priima kvietimą dėl susitaikymo. Jeigu sutikimas išreikštas žodžiu, tikslinga, kad tai būtų patvirtinta raštu.

(3) Jeigu kita šalis atmeta kvietimą – taikinamoji procedūra negalima.

(4) Jeigu šalis, inicijuojanti susitaikymą, per trisdešimt dienų nuo kvietimo išsiuntimo, arba per kitokį kvietime nurodytą terminą, negauna atsakymo, jo negavimas gali būti traktuojamas kaip kvietimo susitaikyti atmetimas. Apie taip pasirinktą šio fakto traktavimą šalis atitinkamai informuoja kitą šalį.

Taikintojų skaičius

3 straipsnis

Jeigu šalys nesusitarė dėl dviejų arba trijų taikintojų, skiriamas vienas taikintojas. Kai susitariama dėl daugiau kaip vieno taikintojo, jie pagal bendrą taisyklę turi veikti išvien.

Taikintojų skyrimas

4 straipsnis

(1) (a) Taikinimo procedūroje, dalyvaujant vienam taikintojui - šalys turi susitarti dėl vienasmenio taikintojo kandidatūros.

(b) Taikinimo procedūroje, dalyvaujant dviem taikintojams - kiekviena šalis paskiria po vieną taikintoją.

(c) Taikinimo procedūroje, dalyvaujant trim taikintojams – kiekviena šalis paskiria po vieną taikintoją. Šalys turi pasistengti susitarti dėl trečiojo taikintojo kandidatūros.

(2) Skiriant taikintojus šalys gali prašyti atitinkamos institucijos ar asmens asistavimo. Konkrečiai:

(a) šalis gali prašyti, kad ta institucija ar tas asmuo rekomenduotų tinkamą asmenį taikintojo pareigoms atlikti; arba

(b) šalys gali susitarti, kad vieną ar daugiau taikintojų paskirtų betarpiškai ta institucija ar tas asmuo.

Rekomenduodama arba skirdama atskirus asmenis taikintojais, tą atliekanti institucija arba asmuo turi atsižvelgti į prielaidas, užtikrinančias nepriklausomo ir nešališko taikintojo paskyrimą, o skiriant vienasmenį ar trečiąjį taikintoją, turi būti taip pat atsižvelgta į tikslingumą taikintoju skirti kitos tautybės, nei yra ginčo šalys, asmenį.

Pareiškimų taikintojui pateikimas

5 straipsnis

(1) Taikintojas*, po jo paskyrimo pasiūlo kiekvienai šaliai pateikti jam trumpą rašytinį pareiškimą, nurodant ginčo ir ginčijamų klausimų pobūdį. Savo pareiškimo kopiją kiekviena šalis išsiunčia kitai šaliai.

(2) Taikintojas gali paprašyti kiekvieną šalį pateikti jam papildomą rašytinį pareiškimą dėl jo pozicijos, faktų ir įrodymų jiems paremti, pridėdant bet kokius dokumentus ir kitokius įrodymus, kurie, šalies manymu, gali būti naudingi. Savo pareiškimo kopiją šalis išsiunčia kitai šaliai.

(3) Bet kurioje taikinimo procedūros stadijoje taikintojas gali pasiūlyti šaliai pateikti jam tokią papildomą informaciją, kokia jis laiko naudinga.

* Versta iš: "Official Records of the General Assembly, Thirty – fifth Session, Supplement No. 17 (A/35/17), paras. 105 and 106". Išvertė Juozas Šatas.

* Šiame ir visuose sekančiuose straipsniuose sąvoka "taikintojas" taikytina konkrečiu atveju vienasmeniui, dviem ar trim taikintojams.

Atstovavimas ir asistavimas

6 straipsnis

Šalys gali būti atstovaujamos ar asistuojamos jų pasirenkamų asmenų. Tokių asmenų pavardės ir adresai turi būti pranešti rašytinai kitai šaliai ir taikintojui; tame pranešime turi būti nurodyta jų paskirtis: atstovavimas asistavimas.

Taikintojo vaidmuo

7 straipsnis

(1) Taikintojas asistuoja šalims nepriklausomu ir nešališku būdu, jų siekyje draugiškai sureguliuoti ginčą.

(2) Savo veikloje taikintojas vadovaujasi objektyvumo, nešališkumo ir teisingumo principais, skirdamas dėmesį, be kitų dalykų, šalių teisėms ir pareigoms, atitinkamiems prekybos papročiams ir su ginču susijusioms aplinkybėms, įskaitant ankstyvesnę šalių dalykinio bendradarbiavimo praktiką.

(3) Taikintojas gali organizuoti taikinimo procedūrą tokiu būdu, kokį jis laiko priimtina, turėdamas omenyje bylos aplinkybes, šalių pareikštus pageidavimus, įskaitant bet kokį šalies prašymą, kad taikintojas išklaustų jos žodinius pareiškimus, ir poreikį greičiau sureguliuoti ginčą.

(4) Bet kurioje taikinimo procedūros stadijoje taikintojas gali teikti siūlymus ginčui sureguliuoti. Tokie siūlymai nebūtinai turi būti teikiami raštu ir nebūtinai turi būti palydimi motyvacija.

Administracinis asistavimas

8 straipsnis

Siekiant palengvinti taikinimo procedūros organizavimą, šalys arba taikintojas, esant šalių sutikimui, gali susitarti su atitinkama institucija ar asmeniu dėl administracinio asistavimo.

Taikintojo komunikavimas su šalimis

9 straipsnis

(1) Taikintojas gali kviešti šalis su juo susitikti arba bendrauti su jomis žodiniu arba rašytiniu būdu. Jis gali susitikti ar kitaip susisiekti su šalimis kartu arba atskirai su kiekviena iš jų.

(2) Jeigu šalys nesusitaria dėl susitikimų su taikintoju vietas, jį nustatoma taikintojo po konsultacijų su šalimis, atsižvelgus į taikinimo procedūros aplinkybes.

Informacijos atskleidimas

10 straipsnis

Kai susijusių su ginču faktinę informaciją taikintojas gauna iš vienos šalies, tos informacijos esmę ji perduoda kitai šaliai, kad pastaroji turėtų galimybę pateikti bet kokius dėl jos paaiškinimus, kuriuos ji laiko tinkamais. Kai šalis pateikia taikintojui kokią nors informaciją su specialia išlyga, kad ji turi būti laikoma konfidencialia, taikintojas negali jos atskleisti kitai šaliai.

Šalių bendradarbiavimas su taikintoju

11 straipsnis

Šalys turi sąžiningai bendradarbiauti su taikintoju, ypatingai stengtis įvykdyti jo prašymus dėl rašytinės medžiagos ir kitokių jo prašomų įrodymų jam pateikimo dalyvauti susitikimuose.

Šalių siūlymai dėl ginčo sureguliovimo

12 straipsnis

Kiekviena šalis savo iniciatyva arba taikintojo paraginta gali pateikti savo pasiūlymus dėl ginčo sureguliovimo.

Sutaikinimo susitarimas

13 straipsnis

(1) Jeigu, taikintojo manymu, yra ginčo sureguliovimo pagrindai, kurie gali būti priimtini šalims, jis formuluoja galimas ginčo sureguliovimo sąlygas ir teikia jas šalių svarstymui. Atsižvelgęs į gautas šalių pastabas, taikintojas jų šviesoje gali pakoreguoti galimo sureguliovimo sąlygas.

(2) Jeigu šalys susitaria dėl ginčo sureguliuojimo, jos rengia ir pasirašo rašytinį sutaukinimo susitarimą*. Esant šalių pageidavimui, taikintojas pats surašo sutaukinimo susitarimą arba asistuoja jį rengiančioms šalims.

(3) Pasirašydamos sutaukinimo susitarimą, šalys užbaigia ginčą ir tampa susietos tuo susitarimu.

Konfidencialumas

14 straipsnis

Taikintojas ir šalys privalo išsaugoti konfidencialumą visos su taikinimo procedūra susijusios medžiagos. Konfidencialumo reikalavimai taikytini taip pat sutaukinimo susitarimui, išskyrus atvejus, kai jo atskleidimas yra būtinas jo įgyvendinimui arba įsigaliojimui.

Taukinimo procedūros užbaigimas

15 straipsnis

Taukinimo procedūra baigiama:

(a) šalims pasirašius sutaukinimo susitarimą – pasirašymo dieną; arba

(b) taikintojui, po konsultacijos su šalimis, paskelbus rašytinį pareiškimą, kad tolimesnės taikinimo pastangos nebepateisinamos - pareiškimo paskelbimo dieną; arba

(c) šalims paskelbus taikintojui adresuotą rašytinį pareiškimą, kad taikinimo procedūra baigta – pareiškimo paskelbimo dieną; arba

(d) šaliai paskelbus kitai šaliai ir taikintojui, jeigu jis paskirtas, adresuotą rašytinį pareiškimą, kad taikinimo procedūra baigta – pareiškimo paskelbimo dieną.

Kreipimasis į arbitražą arba teismą

16 straipsnis

Kol tęsiasi taikinimo procedūra, šalys įsipareigoja nesikreipti į arbitražą arba teismą dėl ginčo, kuris yra taikinimo procedūros dalyku, išskyrus atvejį, kai, šalies manymu, kreipimasis į arbitražą arba teismą yra būtinas jos teisėms apsaugoti.

Išlaidos

17 straipsnis

(1) Taukinimo procedūrai pasibaigus, taikintojas nustato taikinimo išlaidų sumą ir raštu praneša ją šalims. Sąvoka "išlaidos" apima tik:

(a) taikintojo honorarą, kurio dydis turi būti saikingas;

(b) taikintojo kelionių ir kitas išlaidas;

(c) liudytojų, taikintojo iškviestų, esant šalių sutikimui, kelionių ir kitas išlaidas;

(d) eksperto, taikintojo paskirto, esant šalių sutikimui, atlygį už suteiktas paslaugas;

(e) atlygį už paslaugas, suteiktas pagal šio Reglamento 4 straipsnio (2) (b) punktą ir 8 straipsnį*.

(2) Aukščiau aptartas išlaidas šalys padengia lygiomis dalimis, jeigu sutaukinimo susitarime nenumatytos skirtingos jų prievolės. Visas kitas šalies patirtas išlaidas padengia ji pati.

Depozitiniai įnašai

18 straipsnis

(1) Taikintojas, po jo paskyrimo, gali paprašyti, kad kiekviena šalis iš anksto įneštų lygiomis dalimis sumas, kurios, jo manymu, gali būti reikalingos 17 straipsnio (1) punkte aptartoms išlaidoms padengti.

(2) Taukinimo procedūros eigoje, taikintojas gali paprašyti, kad šalys lygiomis dalimis atliktų papildomus įnašus.

(3) Jeigu šio straipsnio (1) ir (2) punktuose aptartus depozitinius įnašus šalys neįmoka per trisdešimt dienų, taikintojas gali sustabdyti procedūrą arba pateikti šalims rašytinį pareiškimą dėl procedūros užbaigimo, kuris įsigalioja jo paskelbimo dieną.

(4) Kai taikinimo procedūra užbaigiama, taikintojas pateikia ginčo šalims ataskaitą apie įmokėtus depozitinius įnašus ir grąžina šalims neišeikvotą jų likutį.

* Šalys gali pageidauti, kad būtų apsvarstytas klausimas dėl įrašymo į sutaukinimo susitarimą išlygos, kad bet koks ginčas, kilęs iš sutaukinimo susitarimo arba susijęs su juo bus perduotas arbitražui.

* Jeigu pagal šio Reglamento 4 straipsnio 2 punktą ir 8 straipsnį taikinimo procedūros organizavimo ir administravimo paslaugas teikia Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo Sekretoriatas, jas inicijuojanti ginčo šalis (ar abi jos lygiomis dalimis) įneša į minėtos arbitražo institucijos atsiskaitomąją sąskaitą Nr. LT59 70440 60001002695, atidarytą SEB AB Vilniaus banko Vilniaus filiale, negrąžinamą 200 eurų pareiškimo registravimo mokestį tarptautiniam komerciniam ginčui sureguliuoti. Honoraro už taikinimo paslaugas dydis, jo sumokėjimo sąlygos ir tvarka nustatoma taikintojo ir ginčo šalių tarpusaviu susitarimu (vertėja pastaba).

Taikintojo vaidmuo kitose procedūrose

19 straipsnis

Šalys ir taikintojas susitaria, kad pastarasis neveiks kaip kurios nors šalies skiriamas arbitras, atstovas arba patarėjas bet kurioje arbitražinėje arba teisminėje procedūroje dėl ginčo, kuris buvo taikinimo procedūros dalyku. Šalys taip pat susitaria, kad bet kurioje tokioje procedūroje jos nekvies taikintojo liudytoju.

Įrodymų leistinumai kitose procedūrose

20 straipsnis

Šalys įsipareigoja arbitražinėje arba teisminėje procedūroje, nepriklausomai nuo to, ar susijusios tos procedūros su ginču, esančiu ar buvusiu taikinimo procedūros dalyku, neteikti ir nesiremti kaip įrodymais:

- (a) nuomonėmis ir pasiūlymais, išreikštais kitos šalies dėl galimybės sureguliuoti ginčą;
- (b) kitos šalies pripažinimais, padarytais taikinimo procedūros metu;
- (c) taikintojo siūlymais;
- (d) faktų apie kitos šalies būtą polinkį priimti taikintojo pateiktą sutaikinimo siūlymą.

Generalinės Asamblėjos Rezoliucija 35/52, priimta 1980 m. gruodžio 4 dieną

35/52. Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos Sutaikinimo Reglamentas

Generalinė Asamblėja,

pripažindama sutaikinimo, kaip tarptautinių komercinių santykių kontekste kylančių ginčų sureguliuavimo metodo vertę,

būdama įsitikinusi, kad sutaikinimo taisyklių, priimtinių skirtingas teises, socialines ir ekonomines sistemas turinčiose valstybėse sukūrimas, reikšmingai prisidėtų prie harmoningų tarptautinių ekonominių santykių plėtros,

pažymėdama, kad Sutaikinimo Reglamentą Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisija priėmė savo tryliktojoje sesijoje, deramai išnagrinėjusi Vyriausybių ir suinteresuotų organizacijų pastabas,

1. **rekomenduoja** naudoti Jungtinių Tautų Tarptautinės prekybos teisės komisijos Sutaikinimo Reglamentą sprendžiant tarptautinių komercinių santykių kontekste kylančius ginčus, kai šalys siekia taikingai juos sureguliuoti sutaikinimo būdu;

2. **prašo** Generalinį Sekretorių organizuoti kiek įmanoma platesnį Sutaikinimo Reglamento išplatimą.